

1. plokk

1. Pildil on kolme aastakümne taguste Jugoslaavia kodusõdade üks võtmekujusid. Aastail 1925 kuni 2003 elanud mees oli Teise maailmasõja ajal paramilitaarne noormoslemite organisatsiooni aktiivne võitleja ning seetõttu istus ka tšetnikute käes vangis. Ilmasõja järgselt tegutses õigusvaldkonnas ning oli mitmel korral Tito režiimi poolt vahistatud oma poliitilise aktiivsuse (nt aastal 1970 islami deklaratsiooni koostamise) eest. 1990 valiti ta esimeseks Bosnia (tollal Jugoslaavia liitriigi) demokraatlikult valitud presidendiks, ning bosnialaste esindajana kirjutas ta alla Daytoni rahuleppele. Bosnia sõja järgselt oli moslemite esindaja riigi presidentuuris, aktiivselt poliitikas osales aastani 2000, mil ta halveneva tervise tõttu ameteist tagasi astus. On maetud Sarajevosse ja ka tema poeg on tänases Bosnia ja Hertsegoviina poliitikas nähtavalt pildil. **Kellest on jutt (vt ka pilti)?**

2. **Millise Eesti linna kindluse üheksast bastionist jõuti enne Põhjasõda valmis ehitada seitse: Victoria, Honor, Gloria, Fama, Triumph, Fortuna ja Spes?**

3. See 1846 Heilbronnis sündinud ja 1929 Stuttgartis surnud insener konstrueeris 19. sajandi viimastel kümnenditel koostöös Gottlieb Daimleriga kerge sisepõlemismootori, millega käitati esimesed maailmas ehitatud mootorpaati ja mootorratast. Daimleri surma järel oli ta mootoreid valmistanud ettevõtte *Daimler Motoren Gesellschaft* tehnikadirektor, kuid 1907 rajas koos poeg Karliga omanimelise auto- ja mootoritootmisettevõtte, mille tehastest väljus nii (luksus)autosid kui ka pea kõigi tsepliinide ja suure osa Kolmanda Reichi soomustehnika jõuallikad. Viimatimainitud ettevõtte järglane kannab täna MTU (*Motoren- und Turbinen-Union*) nime. **Kellest on jutt?**

4. 17. märts on kirikukalendris ühe Nivelles'i benediktiini kloostris abtissi, neitsist pühaku mälestuspäev (eluaastad 626-659). Seda päeva tähistati Lätiga kokkupuutealal Lõuna-Eestis, kus ta asendab sealkandis tundmatut madisepäeva. Märgitud on ka Lääne-Eesti puukalendrisse. Kuulutab kevade lähenemist - karu keeravat end käpuli, putukad ja ussid ärkavat talveunest. **Milline rahvakalendri tähtpäev (pühak annab 1 p)?**

5. Pildil on isa ja tütar. Mõlemad on mäesuusatajad ning isa tuli 1990. aastatel kiirlaskumises nii olümpiavõitjaks (startides esimesena tol võistlusel) kui ka maailmameistriks. Tütar (s. 1996) on kahekordne juunioride maailmameister ning läinud talvistel maailmameistrivõistlustel naiste kiirlaskumise hõbemedalist. **Mis perenimi neid ühendab?**

6. **Mis aasta (+/- 1 a = 1 punkt)?**

- Jonestowni massimõrvas tapeti või võtsid endalt ise elu 909 inimest;
- Esimese mitte-NSVL või USA kodanikuna käis kosmoses tšehh Vladimir Remek;
- Rööviti ja hiljem tapeti Itaalia ekspeaminister Aldo Moro;
- USA-s allkirjastati kodust õllepruulimist lubav seadus;
- Nobeli erinevaid preemiaid said nt Isaac Singer ja Anwar Sadat;
- Iseseisvusid Dominica, Saalomoni saared ja Tuvalu;
- Sündisid nt Gianluigi Buffon, Laetitia Casta, Nicole Scherzinger, Ron DeSantis;
- Surid nt Keith Moon, Jacques Brel, Ronnie Peterson, Golda Meir.

2. plokk

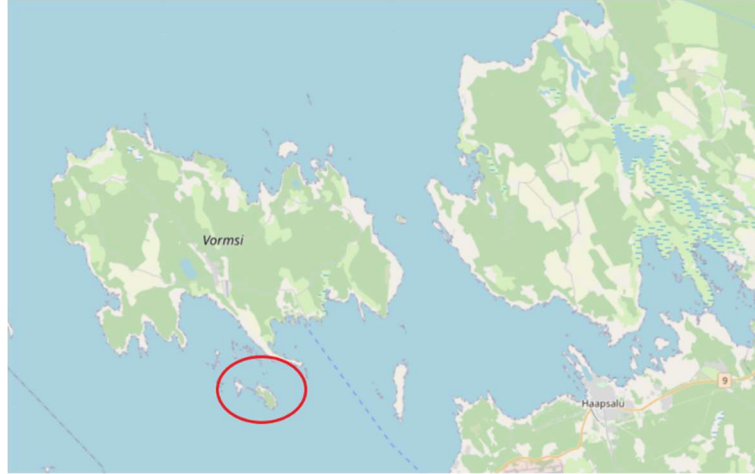
7. 1735. aastal sai sellest esimene metall, mis avastati pärast antiikaega ning Rootsi keemikust Georg Brandtist esimene teadlane, kes avastas metallilise elemendi, kuna teistel teadaolevatel metallidel puudus avastaja nimi. Tänapäeval kasutatakse seda metalli peamiselt liitiumioonakudes ning magnetiliste, kulumiskindlate ja ülitugevate sulamite valmistamisel. **Mis metall?**
8. **Kes valiti 2023. aasta märtsis Ernst & Young'i Eesti Aasta ettevõtjaks 2023?** Seni on Eestis avalikkuses märksa tuntum olnud küsitava viimasel aastakümnel poliitikust isa. Küsitav juhib nii elektroonikatootmise idu Comodule kui ka elektritõukerataste firmasid Tuul ja Äike, tema käe all on ka täna saneeritav elektrijalgrataste tootja Ampler.
9. See USA poliitik (1893-1991) oli üle 50 aasta USA kongressi esindajatekoja liige, ajaloos on tema nimi enim kõlanud seotuses mereväe arendustegevusega. Veel tema eluajal ristiti tema nimega üks tuumajõul liikuv lennukikandja ning tema nime kannab „seitsme tipu“ (Seven Summits) hulka kuuluv mäetipp. **Kellest on jutt?**
10. Selle Skandinaavia juurtega naisenime üks tõlkeversioon vanematest keeletüvedest on „*kodu/kodukolde tugevus*“. Eestis kannab seda nime käesoleva aasta alguse seisuga 30 naist. Õige vastuseni peaks teid juhatama pigem kuuldav muusikapala. **Milline naisenimi?**
11. Enne euro kasutuselevõttu oli just teda kujutatud Prantsusmaa 100-frangilisel rahatähel. Pildil näete tema maali „Moodne Olympia“. **Kes on see kunstnik?**
12. Küsitav (ka pildil) tegi 2023. aasta Hollandi GP-l AlphaTauri tiimi autos oma F1 debüüdi, asendades vigastatud Daniel Ricciardot. Ta on sündinud 2002 (olles täna kõige hilisema sünniga F1 sõitja läbi aegade) ning saavutustest vääraks mainimist mulluse FIA F2 hooaja kolmas ning 2021. aasta DTM-i üldarvestuse teine koht. F1 auto roolis on ta tänaseks startinud viiel GP-võistlusel. Oluline roll oli tal ka kurikuulsas Jüri Vipsi osalusega Twitch'i striimis. **Kellest käib jutt?**

3. plokk

13. „Veni, vidi, vici“ – nende sõnadega saatis Julius Caesar aastal 47 eKr Rooma teate võidust Pontose kuninga Pharnakes II vägede üle. **Millises lahingus ta selle võidu saavutas?**

14. See, ligemale 50 hektariline saar paikneb Vormsi külje all (vt kaarti) ning kuulub Rumpo küla koosseisu. Kuuludes Vormsi maastikukaitseala koosseisu, on see täielikult looduskaitse all. Peamiselt võsa, rohumaade ja kadakatega kaetud saar kannab peaaegu sama nime kui üks Helsingi linnaosadest. **Milline Eesti saar?**

15. **Millise kaubamärgi all tegutseb** 1971 moodustatud ning 46 osariigis opereeriv USA riiklik raudtee kaug-reisivedude ettevõtte ametliku nimega **National Railroad Passenger Corporation**? Aastal 2022 tegi küsitav ettevõtte vedusid enam kui 34000 km taristul ja reisijaid loeti üle 22 miljoni,

16. Näete fotol legendaarset surfarite paradiisi, oktoobrist veebruarini seal tekkivad hiigellained on ühed suurimad maailmas, millede kõrgus võib küündida 30 meetrini. **Mis koht?** Õige riigi eest võib teenida ühe punkti.

17. **Millise maailma riigi ametlikul lipul on ainsana kujutatud sõraliste seltsi ja kaamellaste sugukonda kuuluvat imetajat ja kes see on?** Seda looma elas mõned aastakümned tagasi vabas looduses veel vaid umbes 5000 isendit ning temalt saadakse eriti kõrgekvaliteedilist villa.

18. Eelmisel nädalal alanud uuel NHL-i hooajal on suur tähelepanu muuhulgas selleaastase drafti avalikul, Chicago Black Hawksis mängival 18-aastaselt kanadalasel, keda loetakse viimase aastakümne suurimaks talendiks ning kes kohe oma avamängus teenis esimese resultatiivsuspunkti. **Kellest on jutt?** Vihjeks vast, et sama perenimega on üks ta kaasmaalasest kahekordne olümpiavõitja.

4. plokk

19. See seitsme mäega mäemassiiv Põhja-Soomes Muonio ja Enontekiö valdades on üheks 27 Soome rahvusmaastikust, massiivi kõrgeim tipp on 809-meetrine Taivaskero. Juulis 1952 süüdati seal polaarpäeva päikesest Helsinki olümpiatule üks osa, mis hiljem liitus Kreekas süüdatud teise leegiga. **Millist, ka Eestimaises kultuuris nii 20. kui 21. sajandist tuttavat (lühend)nime see mäegrupp kannab?**

20. Kuulete 1987 sündinud Stokeri perenimega lauljat. **Mis nime all on ta aga lavalaudadel tuntud?**

21. Kes on see Korintose heeros kreeka mütoloogiast?

- Ta taltsutas Athenalt saadud jumalike päitsetega tiivulise hobuse Pegasose;
- Ta tappis Pegasose abiga koletise Kimääri;
- Võitles solümlastega ja võitis amatsoone;
- Hukkus, kui üritas Pegasose seljas taevasse sõita.

22. Küsime 1935 kuni 1994 elanud telestsenaristi, kelle loomingu hulgas on muuhulgas selliste tuntud Briti telesarjade kui „Laulev detektiiv“ ja „Pennid taevast“ stsenaariumid. Lisaks väljusid tema sule alt 1978 kirjutatud ja BBC poolt enam kui 10 aastaks bännitud seriaal *Brimstone and Treacle* ning esimese stsenaariumi (*Vote, vote, vote for Nigel Barton*) kirjutas ta 1965 pärast ebaõnnestunud kandideerimist Briti parlamentis. Ka ta perenimi on muuski osas ekraanidelt ja paberilt tuttav. **Kellest on jutt?**

23. Millisele kirjandusteosele on pühendatud see kott? Kirjanik kirjutas raamatut seitse aastat ja seda loetakse 20. sajandi üheks parimaks romaaniks.

24. Seda üha enam populaarsust koguvat mängu võib mängida nii liival kui ka muruplatsil. Mängitakse kaks kahe vastu ning sarnaselt võrkpallile, on ühel võistkonnal võimalik teha maksimaalselt kolm pallipuudet. **Mis mänguga on tegu, mille vahendeid pildil näete?** Mängu nimetust saab tuletada ka võrkpallist tuttava inglise keelse termini järgi.

5. plokk

25. See 17.sajandi astronoom kirjeldas oma eluajal 10 tähtkuju, millest seitset ka tänastel taevakaartidel, kuid enim on ta nimi jäädvustunud kuu pinnamoe uurijana (selenograafia kui teaduse loojana). Lisaks oli ta 17. sajandil pikaajaline Gdanski linnapea. Tema nime kandnud, 1977 Norras ehitatud ning Swinoujscie-Ystad liinil kurseerinud Ro-Ro parvlaev hukkus koos 55 inimesega jaanuaris 1993 Rügeni saare lähedal tormis. **Kes (võib vastata nii ladina- kui poolapärasest kirjaviisis)?**
26. See Eesti algupärane näidend ilmus trükist 1921. aastal ning jõudis samal aastal Paul Pinna lavastatuna ka Eesti draamateatri lavale. Paraku ebaõnnestunult. Kolm aastat hiljem Estonias etendunud Ants Lauteri lavastust loetakse aga Eesti teatriajaloo paremate sekka kuuluvaks lavastuseks, peamiselt Erna Villmeri ja Ants Lauteri enda hiilgavate rollilahenduste tõttu. **Milline näidend ja kes on selle autor?** Viimati esietendus see 2021. aastal VAT teatris ning peaosalisi mängisid Henessi Schmidt ja Gert Raudsepp.
27. See poliitik oli novembrist 2014 kuni selle aasta augustini Junckeri ja von der Leyeni Euroopa komisjonide asepresident, viimati vastutas Komisjonis rohepöördega seotud valdkondade eest. Lahkus ametist seoses kandideerimisega novembris 2023 toimuvatel Hollandi parlamendivalimistel, teda peetakse üheks tõenäolisemaks Mark Rutte järglaseks tulpide maa peaministriks. **Kellest käib jutt?**

28. See kolm kilomeetrit pikk ja paarsada meetrit lai saar asub East Riveris, kiviviskekaugusel Manhattanist ja Queensist. Küllaltki populaarne turistide seas, kuna seda ühendab Manhattaniga kõisraudtee. Varem on saar kandnud erinevaid nimesid, näiteks Lenapi keeles Minnehanonck, hollandikeelne Varkens Eylandt, hiljem ka Blackwell Island. Oma praeguse nime sai saar aastal 1973, ühe 28 aastat varem surnud isikule auks. **Milline New Yorgi saar?**

29. Pildil olev lind on üks maailma suuremaid ja haruldasemaid kotkaid. Nende koduks on Filipiinide suuremad saared. Neid väljasuremisohus linde on vabas looduses hinnanguliselt 200 kuni 400 isendit. **Mis linnust on jutt?**
30. Kuulete 1948 sündinud Briti poplauljat, kes täna elab Austraalias. Vihjeks ehk niipalju et küsitava edukaim aasta edetabeleis oli 1977, mil ta kahe looga oli järjest USA singlitabeli esikohal. **Kellest on jutt?**

6. osa

31. See Leidenis sündinud ja Amsterdamis surnud kunstnik (1629-1667) maalis enam kui 130 teost, kuid teadaolevalt on neist dateeringuga vaid 14. Kunstniku maalimisstiil oli väga eklektiline, eriti armastas ta kujutada argielu ja kodus toimetavaid naisi. Näete tema loomingu näidetena Amsterdamis Rijksmuseumis olevat maali „Haige laps“ (ca 1664) ja Iirimaa rahvusgaleriis eksponeeritud „Kirja kirjutavat meest“ (1662). **Millisest kunstnikust käib jutt?**

32. 1935 sündinud ulmekirjanik on neljakordne Hugo ja viiekordne Nebula auhinna laureaat. On osalenud kõigil Hugo auhinnatseremooniatel alates aastast 1953. Peamiselt kirjutab jutustusi, mida on avaldatud ka eesti keeles – näiteks alles sel aastal avaldati tema pea 500-leheküljeline jutukogu „Lood Venia metsadest“. Tuntud on ka tema Gilgameši ja Majipoori sarjad ning „Isand Valentine'i loss“. Viljaka autorina on ta kirjutanud erinevate pseudonüümidega (nt Robert Randall ja Don Elliott) ning ka muudes žanrites, näiteks erootilisi jutustusi. **Kes on see kirjanik?**
33. Ta on üks kuuest filmilavastajast, kes sai (seda aastal 2000) Oscari parima režissööri kategoorias oma debüütfilmi eest. Samuti on ta kahe Bondi filmi režissöör ning on olnud abielus näitleja Kate Winsletiga. **Kellest on jutt?**
34. See aastatel 1900-1980 elanud teadusemees püüdis ühendada Karl Marxi ja Sigmund Freudi õpetusi. Ta võttis kasutusele mõiste „tarbimisühiskond“ ning analüüsis sotsiaalseid patoloogiaid, massikultuuri ja isiksuse totaalset võõrandumist. **Kes?**

35. Kaks väravavahti jagavad rekordit (meeste) jalgpalli MMi nullimängude osas – nad on oma puuri puhtana hoidnud 10 mängus. Mõlemad on mänginud kolmel MM-finaalturniiril, üks neist on tulnud ka maailmameistriks, teine mitte. Maailmameistriks tulnu esindas koondist 87 ja teine küsitav 125 (oma riigi rekordinternatsionaal) korral. **Kes on need kaks väravavahti?**

36. Pildil olev taim on oma kauni ja omapärase välimuse tõttu teeninud „Andide kuninganna“ nimetuse. Liik on saanud nime ühe itaalia teadlase järgi. Taim õitseb alles 80-150 aasta vanuses, olles sellega maailma aeglaseim õidepuhkeja. **Mis taim?**

7. osa

37. Seekordsete Budapestis toimunud kergejõustiku maailmameistrivõistluste edukaim riik USA järel võidetud kuldmedalite osas oli Kanada. Üllatuskullad tulid kahtlemata meeste- ja naiste vasaraheites, oodatud kuld meeste kümnevõistluses. **Kes ja mis alal võitis Kanadale tänavusel MM-il neljanda kuldmedali nimetatud alade kõrval (nime puhul võib mõelda ka Eesti räppmuusika skenele)?**

38. Näete kaardilt Hollandi lõunapoolseima provintsi kontuure ja lippu. Provintsi nime päritolule pole ühest vastust leitud, üks markantsemaid oletusi on tuletis vana-germaani keelsest draakonilossi väljendist. Provintsis on Hollandi kõrgeimad mäetipud ning suurimate linnade hulgas on muuhulgas Sittard, Heerlen ja Venlo. **Mis provintsist käib jutt?**

39. See teadusemees sündis Strasbourgis ja elas peaaegu 99-aastaseks, parimad teadustöö aastad oli ta Cornelli ülikooli professor. Manhattani projektis oli tal võtmeroll aatomipommi kriitiliste masside arvutamisel ning ta oli tegev ka Teise maailmasõja järgses vesinikupommi loomises, Christopher Nolani Oppenheimeri-filmis kehastas teda Gustaf Skarsgård. Nobeli füüsikapreemia sai küsitav aastal 1967 tähtede tuumasünteesi teooria uuringute eest. **Kellest on jutt?**

40. Kuulete James Bondi 1979. aasta filmi *Moonraker* tunnuslugu, mille esitaja (s. 1937) on ühtlasi ka ainuke laulja, kes on esitanud tervelt kolme erineva Bondi-filmi tunnuslugusid (enne 1979. aastat ka 1964 ja 1971). **Kes on selle tunnusloo esitaja?**

41. Küsitav saavutas tuntuse eelkõige Alice osatäitja rolliga Tim Burtoni fantaasiafilmis *Alice Imedemaal*. Edasises karjääris võib teda kinolinal muuhulgas kehastamas näha Jane Austeni raamatu kangelannat, samuti mängib tõsielul põhinevas filmis *Jäljed* (*Tracks*), mille põhisisu räägib küsitava näitlejatri kodumandri hiiglasliku kõrbe ületamisest (fotol stseen filmist). **Kes on see näitlejatar?**

42. Ta oli üks Pariisis asuva Pompidou keskuse arhitekte ning tema loomingusse kuulub ka *Millennium Dome* Londonis, mille sisse on ehitatud kontserdipaik *O2 Arena*. **Kes on see 2007. aastal Pritzkeri auhinna pälvinud arhitekt?**

8. plokk

43. Pärast Horvaatiat räägitakse Bulgaariast kui järgmisest Euroopa Liidu liikmest, kes soovib kasutusele võtta eurot. Sealmail on valitud välja ka müntide motiiv, mis pärineb arvatavasti 7. sajandil Šumeni linna lähedal asuva küla lähedale kaljusse raiutud hiiglaslikus ratsanikufiguuris, mida tuntakse küla nime järgi kui ... *ratsanikku*. Külaga sama nimega tänav on ka Tallinnas Kristiines ning Lätis on see sama nimi kasutatav (mõnelt spordialalt tuttava) naisenimena, **Mis nimeline ratsanik?**

44. Kes on see 1912. aasta Stockholmi olümpiamängudel osalenud sportlane? Kokkuvõttes ei jäänud küsitaval medalist palju puudu ning ta saavutas viienda koha. Relv käes peaks teda iseloomustama päris hästi.

45. See pildil olev seen kasvab üksnes lubjarikastes kasvukohtades, enamasti Lääne- ja Lõuna-Eestis. Põhjustab tugevat mürgistust, kuid kuna seen kuulub II kaitsekategooriasse, on tema korjamine keelatud. **Mis nime kannab meie metsade ainus mürgine puravik?**

46. Heino Parsi kultuslik jooniskangelane operaator Kõps seikles kokku neljas filmis. Kaks neist filmidest kandsid pealkirja "Operaator Kõps seeneriigis" ja "Operaator Kõps marjametsas". **Nimetage kaks ülejäänud filmi või tegevuspaika, kus operaator Kõps tegutses?**
47. Hollywoodi kuulsuste alleel on oma viieharuline täht ka kahel USA presidendil – Ronald Reaganil ja Donald Trumpil. **Kes on ainus Euroopa valitsusjuht, kes omab oma tähte Hollywoodi kuulsuste alleel?** Riigi eest saab 1 punkti.
48. Üks Euroopa suuremaid, osaliselt Prantsuse riigile kuuluv kaitsetööstuskontsern moodustati 1968 Thomsoni ja CSF-i ühisfirmamana, tänase, Vana-Kreeka teaduse taustaga nime sai ettevõtte 2000. Tooteportfellis on nii soomukid (Austraalias toodetav Bushmaster), kuid eriti radarid (sealhulgas tarnitakse lähiaastail Eestisse (kuri)kuulsa Ida-Virumaa tuulikupiirangut lõpetada võivad uued primaarradarid), lennuvahendite elektroonikaseadmed, muud elektroonilised sõjapidamisvahendid ja tsiviililust veel näiteks raudtee signalisatsioonisüsteemid (mida kasutatakse muuhulgas Lätiski). **Mis kontsern?**

9. plokk

49. Saksamaa jalgpallikoondise värske peatreener Julian Nagelsmanni läbilöögikohaks treenerina oli Bundesligas mängiv Hoffenheimi jalgpallitiim. Hoffenheim ei ole aga eraldiseisev linn, vaid see kuulub ühe ca 35 tuhande elanikuga, Baden-Württembergi liidumaa linna koosseisu. Lähim suurlinn on sellele ca 25 km kaugusel asuv Heidelberg ja linna vast tuntuim vaatamisväärsus on kiirtee A6 ääres asuv auto- ja tehnikamuuseum, mida külastab aastas üle miljoni inimese, ning mida loetakse Euroopa suurimaks eravalduses olevaks muuseumiks, selle eksponaatide hulgas on nii autosid, põllumajandus- ja militaartechnikat, Euroopa suurim F1 autode kogu ning lennukeid, sealhulgas ainsana maailmas mõlemad ühelikiirusega kommertskasutuses olnud reisilennukid – nii Concorde kui Tu-144. **Mis linnast on jutt?**

50. Kes laulab?

51. See skulptor (eluaastad 1757-1822) oli üks tuntumaid klassitsismi esindajaid. Pildil näete üht tema kuulsamat teost „Amor ja Psyche“. **Kellest on jutt?**

52. See detsembris 1923 laboratooriumina asutatud ettevõte on täna ca 430 miljardi dollariga Euroopa suurima turuväärtusega ettevõte. Viimaste aastate hiiglasliku turuväärtuse kasvu on toonud diabeedi- ja kaalulangetuse ravimid. Juures on ka fragment firma logost. **Mis ettevõte?**

53. Tegemist on klassikalise valge põhikastmega, mida Eestis nimetatakse ka jahukastmeks, kuna see valmistatakse jahust ja võist ning selle hulka lisatud piimast või koorest. Selle edasiarenduseks võib lisada kastmele Parmesani juustu või sinepit, tulemuseks sinepikaste. Või lisades kastmele pisut sojakastet või miso, saame Aiasse vaatava heleda kastme. **Milline kaste?** Küsitavat võib leida ka meie kaubandusvõrgus müügil olevatest FoodStudio kastmete valikust.

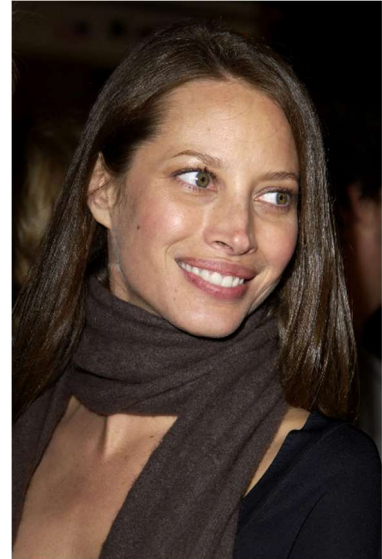
54. Näete parempoolsel pildil 20 aastat Ühendkuningriiki Europarlamendis esindanud poliitikut (sündinud 1946) ning vasakul pool temast tuntumat isa (1901-1972). Vanema tegemiste lähim kirjendamine oleks vast liiga suur vihje, seega: kaks tema teost on 1970. aastatel avaldatud „Maailm ja mõnda“ sarjas ka eesti keeles ning oma suuremaid varandusi teenis ta 1920ndatel Uus-Meremaal maade ja metsadega kauplemisega ning pärast Teist maailmasõda Ühendkuningriigis kirjastajana. **Mis on neid siduv perenimi?**

Aare Sireli memoriaal/Jüri mälumängu 2023/24. hooaja 2. etapp, 18.10.2023
Küsimused: OTK (Jevgeni Nurmla, Mati Räli, Rene Štrik, Timo Tarve)

10. osa

55. Pildil olev modell tähistab tuleva aasta teisel päeval oma 55. juubelit. Californias sündinud, ameeriklasest isa ja Salvadori päritolu ema tütar kuulub 1990. ja 2000. aastatel absoluutsesse supermodellide eliiti, reklaamnäoks oli ta nii Calvin Kleinile kui ka Maybelline'ile, 1986 ja 1990 osales ta ka vastavalt Duran Durani ja George Michaeli muusikavideotes. On loonud heategevusorganisatsiooni *Every Mother Counts*. **Kellest on jutt?**

56. Tänavune Nobeli kirjanduspreemia laureaat Jon Fosse oli neljas norralane, kes selles kategoorias Nobeli preemia saanud. **Kes oli enne Fosset seni viimane Norra kirjanik, kes pälvis Nobeli kirjanduspreemia?** "Ma olen oma mehele truudust murdnud." on ilmselt üks kuulsamaid lauseid küsitava loomingu seest.

57. **Milline sõna ühendab järgnevaid vägagi erinevaid asju?**

- a. Nõukogude Aserbaidžaaani propaganda-tummfilm aastast 1925
- b. Bangladeshis kaubaveo lennufirma
- c. Ansambli *Queen* loos *Bohemian Rhapsody* kõlav religioosne väljend (kirjutatakse ka بسم الله).

58. **Millist nime kannab pea ümber seotud lai pael, mis oli moes 1920., 1970. ja 1990. aastatel, mida samuti kantakse ka sportimisel ning ka ribakujuline õlapaelteta rinnahoidja või bikiniide ülemine osa?**

59. Näete pildil fragmenti Prantsusmaal, Verduni lähedal asuvast ühe poliitiku (1877-1932) mälestussambast. Küsitav teenis Esimeses maailmasõjas Prantsuse armees, sai Verduni lähedal raskelt haavata. Oma surma ajal oli ta Prantsusmaa kaitseminister, aga ajalukku on ta end jäädvustanud Dunkerque'i ja Nizza vaheliste erinevate objektide koondnimes. **Kelle mälestussammas?**

60. Mängu lõpetuseks kuulete ühe 1977 loodud tuntud rockansambli 2015. aasta albumilt *XIV* pärinevat pala, millega avatakse bändi vähemalt viimase maailmatuuri kõik esinemised, seda mullu ka Eestis. **Mis ansamblit kuulete?**

Aare Sireli memoriaal/Jüri mälumängu 2023/24. hooaja 2. etapp, 18.10.2023
Küsimused: OTK (Jevgeni Nurmla, Mati Räli, Rene Štrik, Timo Tarve)

Vastused:

1. Alija Izetbegović (M)
2. Narva (J)
3. Wilhelm Maybach (M)
4. Käädripäev (pühak püha Gertrud) (R)
5. Ortlieb (Patrick ja Nina) (M)
6. 1978 (M)
7. Koobalt (J)
8. Kristjan Maruste (M)
9. Carl Vinson (J)
10. Solveig (viide Edvard Griegi „Solveigi laul“) (R)
11. Paul Cezanne (J)
12. Liam Lawson (M)
13. Zela lahing (J)
14. Pasilaid (viide Pasila linnaosale) (T)
15. Amtrak (M)
16. Nazare (Portugal) (R)
17. Vikunja, Peruu (J+T)
18. Connor Bedard (olümpiavõitja Myriam Bedard) (M)
19. Pallas(tunturi) (M)
20. Joss Stone (M)
21. Bellerophontes (J)
22. Dennis Potter (M)
23. James Joyce „Ulysses“ (R)
24. Spikeball (võib vastata ka *roundnet* või *pingball*) (R)
25. Johannes Hevelius (pl. Jan Heweliusz) (M)
26. A.H.Tammsaare, „Juudit“ (T)
27. Frans Timmermans (M)
28. Roosevelt Island (R)
29. Ahvikotkas (Filipiinide kotkas) (J)
30. Leo Sayer (M)
31. Gabriel Metsu (M)
32. Robert Silverberg (M)
33. Sam Mendes (J)
34. Erich Fromm (J)
35. Peter Shilton, Fabien Barthez (R)
36. Raimondi puia (*puya raymondii*) (J)
37. Marco Arop, meeste 800 m jook (vihje Uku Arop aka Suur Papa) (T)
38. Limburg (M)
39. Hans Bethe (M)
40. Shirley Bassey (M)
41. Mia Wasikowska (R)
42. Richard Rogers (J)
43. Madara ratsanik (M)
44. George Patton (R)
45. Saatana kivipuravik (J)
46. „Operaator Kõps kiviriigis“, „Operaator Kõps üksikul saarel“ (T)
47. Ignacy Paderewski (kunagine Poola peaminister, pianist ja helilooja) (J)
48. Thales Group (M)
49. Sinsheim (M)
50. Yasmyn (isa Joel de Luna) (R)
51. Antonio Canova (J)
52. Novo Nordisk (M)
53. Bešamellkaste (bechamel) (R)
54. Chichester (isa Francis, poeg Giles) (M)
55. Christy Turlington (M)
56. Sigrid Undset (aastal 1928) (T)
57. Bismillah (R)
58. Bando (J)
59. André Maginot (M)
60. Toto (M)